

**JEAN-CLAUDE
MOURLEVAT**

Jefferson

Een geheim met een geurtje

Vertaald door Lies Lavrijsen

Lannoo

Toen hij die zondagochtend wakker werd, merkte de jonge egel Jefferson ten Bosch van Berckebeek dat het ongewoon stil was in huis. Zijn wekker gaf halfnegen aan. Hij duwde zijn dekbed met één been van zich af en bleef nog even met gespitste oren op zijn zij liggen. Niets. Normaal hoorde hij altijd wel iets vanuit zijn kamer: een voorbijrijdende auto, de wind in de takken van de kastanjeboom, een krakende dakbalk, het gefladder van een vogel die langs zijn raam vloog. Maar die ochtend: niets. Een beetje ongerust stond hij op en liep naar het raam. Hij schoof het gordijn opzij en zijn hart maakte een vreugdedansje: het had gesneeuwd!

En niet zo'n sneeuwlaagje dat na een paar uur, zodra de zon doorkomt, alweer wegsmelt – nee, er lag een dik, zelfverzekerd tapijt, oogverblindend wit. Het allermooiste waren de paar vlokken die nog steeds door de stilte dwarrelden.

De afgelopen jaren waren de zomers weer zomers geweest en de winters weer winters. Dat was fijn. Het was eind december en het beloofde alweer een witte kerst te worden!

Even wenste hij dat hij weer naar zijn bed kon lopen, zachtjes op iemands schouder kon tikken en kon mompelen: ‘Wakker worden, het heeft gesneeuwd!’ Maar omdat er niemand in zijn bed lag, liep hij naar de keuken, pakte zijn telefoon van de tafel en belde het nummer dat bovenaan in zijn contactenlijst stond.

‘Ja?’ hijgde een stem aan de andere kant van de lijn.

‘Gijsbert, heb je het gezien? Het heeft gesneeuwd! Dertig centimeter, minstens!’

‘Ik weet het, Jeff, ik ga zo meteen de uitrit van mijn garage vrijmaken. Ik moet morgen de weg op kunnen met Tineke.’

‘Zal ik je komen helpen?’

‘O ja, graag. Maar breng een sneeuwschep mee, ik heb er zelf maar één.’

‘Top. Even ontbijten en ik kom eraan.’

Gijsbert was een jong, vrolijk varken en al sinds de kleuterschool Jeffersons beste vriend. Hij werkte tegenwoordig als verwarmingsmonteur. Zijn twee waardevolste bezittingen waren zijn eeuwige goede humeur en zijn afgeleefde bestelbusje, dat hij liefkozend Tineke had gedoopt.

Jefferson sopte opgewekt een stapel boterhammen met honing en jam in zijn mok met warme chocolademelk. Wat keek hij ernaar uit om zijn dikke winterjas, handschoenen en muts uit de kast te halen, zijn langlaufski's onder te binden en naar Gijsbert te gaan! Hij had verwacht dat het een duffe zondagochtend zou worden, maar in een oogwenk was alles veranderd. Als bij toverslag was er een laagje vreugde over de wereld neergedaald, net als de sneeuw over de velden.

Hij nam de route langs het bos en gleeed op zijn ski's over het weggetje tussen de aalbessenstruiken, die in de zomer felgekleurd waren, maar nu majestueus wit. Daarna volgde hij de rijksweg. Hij duwde hard op zijn stokken, met de schep stevig op zijn rug gebonden.

In de stad kwam hij langs het park waar allerlei jonge dieren – kleine dassen, vossenwelpen, hondenspups, everzwijnbiggen – uitgelaten sleewedstrijdjes en sneeuwballengevechten hielden. Jefferson grinnikte om hun gejoel en gelach. Het scheelde niet veel of hij had met hen meegedaan. Maar als je in je tweede masterjaar geografie aan de universiteit zit, ligt de tijd van sneeuwpoppen maken achter je. *Heb ik eigenlijk wel zin om volwassen te worden?* schoot het door hem heen, maar hij besloot het antwoord op die vraag nog even voor zich uit te schuiven.

Gijsbert huurde sinds kort een kleine, goedkope garage voor zijn busje, aan de ringweg net buiten het centrum. Omdat Tineke er maar nipt in paste, was in- en uitstappen via de zijdeuren geen optie en moest Gijsbert alles via de achterklep doen. Maar daar maalde hij niet om. Het was een soort spelletje voor hem. Zoals alles in het leven, trouwens.

‘Mooi zo, je hebt er vaart achter gezet, maar ik ben al bijna klaar!’ schreeuwde hij Jefferson al van ver toe.

Het klopte: Gijsbert had een brede doorgang vrijgemaakt tussen de garage en de straat, en er viel nog maar weinig sneeuw te ruimen. Jefferson wees met zijn handschoen naar het bordje op de garagedeur en schoot in de lach.

Er stond een tekening op van het busje, met de twee bolronde koplampen als ogen vol tranen. Daaronder was met de hand geschreven: *Als u hier parkeert, kan Tineke niet naar buiten en is ze heel verdrietig. Wilt u dat op uw geweten hebben?*

‘Heeft mijn zusje gemaakt’, grijnsde Gijsbert, die zware laarzen en een groene trui aanhad. ‘Briljant, hè?’

‘En de tekst?’

‘De tekst heb ik bedacht... Eerst had ik gewoon zo'n bordje met VERBODEN TE PARKEREN, maar daar trok niemand zich wat van aan. Sinds dit er hangt, is dat

probleem opgelost. Alles hangt af van de manier waaróp je iets zegt, zie je.'

Jefferson maakte zijn ski's los, haalde zijn schep van zijn rug en samen schepten ze nog een minuut of tien dapper door. Toen was het werk gedaan en gingen ze met een tevreden blik staan uithijgen.

'Nog nieuws over je studiebeurs?' vroeg Gijsbert.

'Nee, de beslissing komt morgen online...'

'Laat je me iets weten?'

'Tuurlijk.'

Er viel een stilte. Jefferson schoof een achtergebleven hoopje sneeuw heen en weer met de neus van zijn schoen.

'Ik vind het best zenuwslopend allemaal. Toen ik afgelopen zomer mijn aanvraag indiende, had ik er echt zin in, maar nu het bijna zover is, weet ik het niet meer... Eigenlijk zou ik nog het liefste willen... dat ze me niet nemen.'

'Dat ze je niet nemen! Ben je gek? Iedere student droomt van die beurs! Een heel semester bij de mensen, zonder dat je iets hoeft te betalen! Beter wordt het niet! En als je denkt dat ze je niet zullen nemen, stekelmans, denk dan maar gauw wat anders. Alles wat jij probeert, lukt je!'

'Maar één op de zestig kandidaten komt door de selectie,' onderbrak Jefferson hem, 'had ik dat nog niet gezegd?'

‘Jawel, maar die één op de zestig, dat ben jij! En ik kom je bezoeken in Stedeburg!’

Hij zweeg even en vervolgde toen zachter: ‘Wat niet wegneemt dat het raar zal zijn om je niet in de buurt te hebben...’

Jefferson schrok een beetje van die openhartige opmerking. Gijsbert en hij praatten haast nooit over hun gevoelens en opeens leken ze zich allebei te generen. Maar dat duurde niet lang, want aan het einde van de laan doemde een sneeuwruimer op. Hij naderde met een flinke snelheid en het gigantische, driehoekige voorblad duwde enorme hoeveelheden sneeuw naar de zijkanten van de weg. In het stadscentrum had de bestuurder nog moeten opletten dat hij de trottoirs niet onder de sneeuw bedolf, maar nu vond hij kennelijk dat er geen reden meer was om zich in te houden.

‘Nee, hè’, mompelde Gijsbert. ‘O, nee, zeg dat het niet waar is...’

Ze drukten zich allebei tegen de garagedeur. Het stalen gevaarte kwam onverstoorbaar en met veel gebrul dichterbij. Uiteindelijk kon Gijsbert zien wie de bestuurder was: een beverrat die Martijn heette. Hij werkte voor de gemeente en was een bekend figuur in de stad. Of hij nu met een grasmaaier reed, met een sproeiwagen, een vuilnisauto of een sneeuwruimer, zodra hij achter het

stuur kroop, leek hij zijn verstand te verliezen. Dan trok hij zijn kop tussen zijn schouders, beet op zijn onderlip en ging helemaal los.

Gijsbert liep naar de stoeprand en begon met zijn armen te zwaaien. ‘Martijn! Stop!’

Het haalde niets uit. De beverrat, compleet in vervoering door de sneeuw die aan weerszijden van zijn machine omhoog spatte, ging juist nog harder rijden en veroorzaakte een ware tsunami voor Gijsberts garage. Alle sneeuw die Gijsbert een uur lang had staan wegscheppen, belandde binnen drie seconden weer op zijn oprit, alleen nog hoger opgestapeld, in een echte berg. Het leek wel een goed voorbereide grap met een verborgen camera.

‘Serieus, Martijn!’ brulde Gijsbert, die tot zijn buik in de sneeuw stond. Uit machteloze woede gooide hij zijn muts achter de beverrat aan.

Maar zodra hij achteromkeek en Jefferson tegen de garagedeur geperst zag, half bedolven onder de sneeuw en met een verbijsterde blik in zijn ogen, begon hij te hikken en al gauw konden ze een zoveelste slappelachbui toevoegen aan hun uitgebreide verzameling. In de twintig jaar dat ze elkaar kenden, hadden ze veel en vaak gelachen. Ze hadden ook wel eens verdriet gehad, en een paar ruzies, en soms hadden ze zich zelfs verveeld, maar hun vriendschap had alles overleefd.

Een paar minuten later hadden ze zich uit de sneeuw gewerkt, hun kleren afgeklopt en zowel hun schep als hun goeie moed teruggevonden.

‘Tja, zullen we dan maar opnieuw beginnen?’ stelde Gijsbert voor.

‘We hebben weinig keus,’ zuchtte Jefferson. ‘Hé kijk, een laars...’

Zo gaat het dus meestal in boeken en actiefilms. Eerst lijkt alles rustig, tot iets het verhaal in beweging zet: een ijzelijke gil in de nacht, een schot, een auto die van een klif stort, kortom, een ongewone gebeurtenis. En in dit geval waren het die vier onschuldige woordjes van Jefferson: ‘Hé kijk, een laars’. Op het moment dat hij ze uitsprak, had hij nog geen idee dat hij daarmee het einde van het speelkwartier aankondigde.

‘Ja, en het is er geen van jou of van mij,’ constateerde Gijsbert, die al op handen en voeten de sneeuwberg op klauterde, soepel als een sherpa op de Mount Everest.

Boven gekomen greep hij de laars met één hand beet en trok. Er gebeurde niets. Hij probeerde het opnieuw met twee handen en nog steeds gebeurde er niets. Het was een heel gewone rubberlaars, niet al te groot.

‘Verdorie,’ mopperde Gijsbert, terwijl hij door zijn knieën ging en zich als een gewichtheffer schrap zette. ‘*Hu-u-u-u-mpf!* Vooruit, ouwe laars, als je nu niet loskomt,

kun je maar beter een goeie reden hebben! *Hu-u-u-mpf!*

Natuurlijk tuimelde hij achterover met de laars in zijn handen en hij belandde op zijn rug voor Jeffersons voeten. Maar deze keer lachten ze geen van beiden. Ze bleven naar de sneeuwberg staren, waar nu geen laars meer uitstak, maar een gele, wollen sok – met blauwe sterretjes, zag Jefferson, die goede ogen had.

‘Grote grutjes!’ riep Gijsbert, die van pure verbazing opeens literair en beleefd werd.

‘*Breu-eu-eu-iek!*’ piepte Jefferson, de enige inwoner van het dierenrijk die zo’n geluid maakte als hij heel bang was.

‘Denk je dat er een voet in die sok zit?’ vroeg Gijsbert.

‘Dat lijkt me lo... dat lijkt me lolo... dat lijkt me logisch’, hakkelde Jefferson. ‘Ga jij kijken?’

Meteen daarna be kroop hem een afschuwelijke gedachte. *Ik heb die sok al eens eerder gezien...* Zijn hersenen gingen in snelzoekmodus. Iemand van zijn familie? Zijn zus Chelsea misschien? Nee. Een van zijn medestudenten van de universiteit? Ook niet. Iemand van de Tienpondtjes? Wie weet. Tot overmaat van ramp had hij het gevoel dat degene die de sok had gedragen, iemand was die hij graag mocht.

De vertaler ontving voor dit boek een projectbeurs van Literatuur Vlaanderen.

Dit boek kwam tot stand met de steun van het Centre national du livre.

Deze vertaling kwam tot stand met de medewerking van het Nederlands Gebarencentrum en het Vlaams GebarentaalCentrum. Met veel dank voor het delen van hun kennis en expertise. Elk land kent immers zijn eigen gebarentaal. Wanneer een gebaar dat in dit boek voorkomt, verschillend is in Nederlandse en Vlaamse Gebarentaal, dan wordt in de lopende tekst Nederlandse Gebarentaal gebruikt, en de Vlaamse Gebarentaal in de voetnoot toegevoegd.

www.lannoo.com

www.de-leukste-kinderboeken.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, nieuwe aanbiedingen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2024

ISBN 978 94 014 3446 1 – D/2024/45/445 – NUR 282/283

Omslagillustratie: Martijn van der Linden

Oorspronkelijke titel: *Jefferson se fâche*

© Gallimard Jeunesse, 2023

© Vertaling: Lies Lavrijsen

© Nederlandse editie: Uitgeverij Lannoo nv, 2024

Vormgeving: Studio Lannoo (Mieke Verloigne)